

БУРЯД ҮНЭН

№ 186 (11480)

1967 оной
августын 9,
среда

сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй, Министрүүдэй Советэй орган

СИЛОС ЕХЭЭР, БАЙНААР ДАРАХА

Нийтэн адууна малай тоо толгой олохоруулгада, ашаг шэвхэн дээшлүүлгэдэ шэмэтэ тэжээл шухала хэрэгтэй байһанын элитэ. Мүнөө үедэ силосгүйгөөр үнээдхээ һу абахань хэрэгтэй гэжэ малшан бүхэн мэдэдэг болонхой.

Ойн байрай жэлдэ шэмэтэ тэжээл бэлдэхэ талаар ажахы түгэн эхэ уялганууды абанан. Тэрэнэ бэлдүүлхын тула республикымнай колхоз, совхозууд 53.800 гаран гектарта кукуруза, 97 мянга гаран гектарта наран сээг, горох обёос хоёрой холос, зөнгө тариган байна.

Абаан уялгануудаа бэлдүүлхын, адууна малдаа һайн шанартай силос ехээр даража абахын тула энэ жэлдэ олохон колхоз, совхозойхид эршэмтэйгээр ажаллана. Олон жэлэй ногоо, арэн сээг, горох обёос хоёрой холосо сабшажа, урда жэлэйгээ нилээд ехэ эртнэн силос дарагдаа. Августын 5-най бандлаар республикымнай колхоз, совхозууд 75221 тонно силос: дараа гэх гү, али нёдондой энэ үеынхитэй сасуулгада 2,8 дахин ехэ болоно.

Байгша олоо Кабанскын, Прибайкалин, Тунхэнэй, Захаанскэй, Хэжэнгын аймагуудай ажахынуд эртнэн силос урдындаа хоо ехээр даража абаа. Кабанскын аймагай совхозууд 32.243 тонно силос дараа гэх гү, али республикын оун ажахынудта дарагдаһанай хахадын тооной болоно бишуу. Илангала Шергинскэ, Кабанскын, Байгалай совхозууд амжалтай.

Кабанскынхид ямар аргаар нимэ ехэ силос бэлдэхэ абааб? Ил түгүн энэхин ажахынуд һүүлэй жэлүүдэ олон жэлэй ногоо, доник ехээр таригад болоһон байна. Мүн наран сээг, горох обёос хоёрой холосо горитой таригдаа. Нүгөө талараа мэдхэн совхозууд силос даралгада горитой бэлдэһэн байна. Силосой комбайнууд, автомашинууд сэг соогоо заһабарилжа, ногоо даража траншей, нүхэнүүд бэлдэгдэһэн байна. Совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжлэтэд энэ шухала үзэмэринэ эмхидхэхэ, силосой комбайн бүхүнине бүтээсэ хэрэгтэй ашгалта хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулаа.

Тингэбэшье юрэнхы дээрэ республикымнай олонхи аймагуудай ажахынуд ойн байрай жэлдэ силос даралгаар абаһан уялгада ушөөл хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Адууна малаар олон бэдын, Сэлэнгын, Улаан-Удын аймагуудай колхоз, совхозууд агуст нара гаратар нэгэшые тоно силос дарагуй байшоо. Зүүнэр адэ аймагуудай ажахы бүхэндэ горох обёос хоёрой холосо горитой таригданан, тэрэгээр силос даража болохо байгаа бишуу. Тэрэнэй хэрэглэгдэгүй үнээрһининь гэмшэлтэй.

Эртнэн силос ехээр даража аргаар байһан Бэшүүрэй, Мухар-Шөбөрэй, Хяагтын, Баргажанай аймагуудай ажахынуд энэ хүдэлмэрээ ехээр оройтожо захалаад, али ношоор муулаа. Баргажанай аймагай колхоз, совхозууд һүүлэй мэдээгээр оройдоо 400 тонно силос дараһан.

Энэ бүгдэ юун дээрэнэ болоо гэхэдэ, олонхи аймагуудай ажахынуд эртнэн силос даралгада бэлэн бэшэ байшоо. Энэ жэлдэ силосой комбайн заһабарилжа ехээр оройтожо, мүнөө хүрээр бии байгаа комбайнуудай үшэ гаран процентнь заһабарилжадагуй хэбтэһэн. Жэвэнь, Мухар-Шөбөрэй колхоз, совхозууд силосой комбайнуудайнгаа мийл 39 процентньне заһабарилжа байна.

Олохон ажахынудта силос хэжэ гол ургамал болохо кукурузын ургасын хойноһоо муугаар харууһалжа, буртаг үбэндэ баруунгархинан баримтанууд үзэгдэнэ. Улаан-Удын аймагай «Улаан-Орлоо» колхоздо кукурузань харагдаһаа болиторгоо бэлдэ даруулархад. Мүн олон газар силос даража һайн шанартай бэлдэгдэнгүй, хушануудын хүсэд һайнаар заһабарилгөөр, сээрлэгдэншөгүүгөөр хэрэглэгдэнэ. Эдэ бүхы дутагдалуудта эсэс табижа сэг ерээ.

1967 ондо республикымнай ажахынуд нийтлэгээр малда 836,7 мянган тонно силос даража абаха түсэгтэй. Мүнөө тэрэнэй мийл 5 процентнь дүүргэгдээд байна. Тиммэнэ харгалһан түсөөб, абаһан уялгада бэлдүүлхын тула ажахы бүхэн эхэн оролдожо гаргала, энэ хүдэлмэрээ зүбөөр эмхидхэжэ шадаха зэрэгтэй.

Силос ехээр, һайн шанартайгаар даража абахын тула юу хэжэ хэрэгтэй? Эгээн түгүн силосой комбайнууды, ногоо эвээх автомашинуу, тракторнууды заһабарилжа түргөөр дүүргээд, силос даража бригаданууды эмхидхэхэ ушартай.

Хөрөөгөөр, силос даража түсөөб дүүргэхээр хараалжа, һайнаар хангалданан траншейнууды бэлдэхэ эрлэтэ табигдана. Урдында адли силос газар дээрэ даража гэжэ үнэтэ тэжээл хэи алдажа болохогүй. Мүн һайн шанартай силос дараһын тула кукурузын ногоос хэрэгдэһэн сагаан голоомотой колидо зохид гэжэ түрүүлүүлэй дуй дуршал гэршэлжэ үгэнэ. Тиммэнэ мүнөөһөө эхилжэ, кукурузаар силос дарагдаха гаргала голоомо зөөжэ абаха шухала.

Түрүүлүүлэй дуй дуршал дээрэнэ хараахда, силосай ногоодо карбамит холиһосоо дарагдахда һайн шанартай тэжээл болодо юм гэжэ элишлэгдэнхэй. Энэ арга хэрэгтэйхын тула ажахынуд эртэнһээ тэрэндэ бэлдэхэ, карбамид холихо түхээрлэгдэнэ тааруулжа табижа болоно.

Колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд силос даража бригадануудай хоорондо социалист мурсысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, элдэрынэ материальна талаар урмашуулжа, бүтээсэ ехэтээр ажаллаха зохид арга олгохо уялгатай.

Нүхэд колхозинууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд! Нийтлэгээр адууна малда элбэг хүрэхэ силос ехээр, һайн шанартайгаар бэлдэхэ абаял!

Улаан-Удын нарин сэмбын фабрикын коллективийхид Агууехэ Октябрийн 50 жэлэй ойн хүндэлэй социалист мурсысөө амжалтатой абаһа. Энэ түрүүлүүл олон. Жэшээлхэдэ, коммунист ажаллай ударинок, түрүү хүдэлмэришэн Галина Петровна Нехорошкова үдэр бүрингөө даабаринэ холодоо үлүүлэн дүүргэнэ. Энэ хүмнэй хахад жэлэй түсөөб болзоһоонь урид дүүргэхэдэ, 228 килограмм түүхэй эд алмаа һэн. Зурга дээрэ: Г. П. Нехорошкова.

Түхы хүсээ-тэжээл бэлдэгдэгдэ

ЗАЛУУШУУЛ ЗАЛИТАЙ

Хүдөө бэшгээдэй
пост мэдээсэнэ

ЭРХИМЭЭР АЖАЛЛАХАДАА...

Улбугай «Восточные Саяны» колхозой эгээл холын тосон. Зунай сагта иишэ ерэхэдэ аян 50 гаран километр тойржэ хүрэхэ хэрэг гарадаг.

Үбэ хурялгын үелэ энда гурбан үенэ эмхидхэгдэ. Тэжээр уна намагтай газарта үбэ хуряана.

Намажаб Галсаповай хүтэлбэрилэгдэ эвнэ эрхмээр ажаллана. Энэ эвнэ августын 1-дэ заажа абаһан 100 гектарайнгаа 70-иень сабшажа, 55 гектарнаань 500 центнер үбэ һурлаво. Түрүүлхын һуурида гаранан энэ эвнэдэ мунган шан үгөө.

Эвнэгоой гашүүд Намсарай Сидеев, пенсионер Ширбай Будаев, мөрин кочманшан Сээг Сайтаков гэгшэд эрхмээр ажаллана. Мүн хурялганд Гарма Дамшадина, Света Сайдакова ехүүлүһээ дутуугүй оролоно.

Дугар Амбавай, Гаврил Тюмеевэй хүтэлдэг хоёр эвнэгоойхид оролдоһотойгоор ажаллана. Тиммэнэ мүнөө бригадын 300 гектар сабшалангай 200 гектарын сабшадад, 150 гектарын үбэн хүсэд хурялганхай. Ушоо ххад һарын туршата улбугайхид үбэ хурялгала дүүргэжэ шадахаар байна.

Б. ПАНТЕЕВ,
хүдөө бэшгээшэ.
Түнхэн.

Хура бөрөн ходо орожо һаа-туулашые һааны, колхозоймхай олонхи эвнэнууд баганаһые арга боломж хэрэгтэй, үбэ ехээр хурлажа абахын түлөө оролоно.

Мүнөө гурбалахи отделение үбнэдэй дүрбэн эвнэ Шөбөр, Улаан-Шугы, Обер-Царам гэжэ газарнуудта хүдэлжэ байна. Тэднэй дунда эдэлхитэй комсомол хубуын Василий Ныдыповой хүтэлбэрилэгдэ залуушуулай эвнэ бүтээсэтэй һайн ажаалаар шалгарна. Эндэ нэгэ «МТЗ» трактортай, гурбан мөрин косилка, хэдэн мөрин тармуур гэхэ мэтэ эрэгдэмтэй 10 хүн худална. Василей Ныдыпов ороо трактораа жолодожо үбэ сабшажа, тармаха гү, али тусхай нагшуургаар баалнууды суглуулхдаа ехэ бүтээсэ туйлажа бондэндэ жэжэ харуулан ябахалаа гална, хүжүүн зулгы зангаараа, хурса хошон зуугаагаараа хүн зоноо элсүүлэн эмхидхэжэ, һайнаар хүдэлгэжэ шададаг.

Энэ эвнэгоойхид үбнэлэ ороо-һоор тимжэ үнэ болгогуйшые һаа, колхоз соо булганһаа урид түрүүлхын һури табиа юм. Мүнөө гэдэнэр хамта дээрэ 50 гаран гектар

газарай ногоо унагаажа, 450 центнер үбэ сомоһон.

— Бүхүдөө 1000 центнер үбэ хуряаха зорилготойдн. Тэрэнэ заабол дүүргэхын түлөө аһан шадалаара оролдохдн,— гэжэ Василей Ныдыпов хэлэнэ.

Тус эвнэдэ һайнаар хүдэлдэг залуушуул олон. Жэшэнь, 9-дхи классай хурялганд Дармажаб Бултуев, Валерий Марбутов, Баир Дондопов, мүн Хаммажаб Балмагаров. Юра Ширенжалов болон бусад үбэ гармаха, хурялхадэ даабаря эрхмээр дүүргэнэ. Эднэр колхозойнгоо үбнэлэтэй дунда дэлгэрһэн мурсысөөнэй түрүүлхын арбан хоногой дүнгөөр нэгэхэй һуурида гармаха, 20 түхэриг мунга, нэгэ эрье хонин шанда хүртэхэ болоо.

Мүн энэхин хургуулын багша коммунист Гончик Бадмаевай хүтэлбэрилдэг эвнэ баһал ехэ гэгдэнэгүй. Бүхүдөө 4500 гаран центнер үбэн хурялгэжэ агаа.

С. БИЛИКТУЕВ,
бригадын тоо бүридхэгшэ.
Сэлэнгын аймагай XX партсээдэдын нэрэмжэтэ колхоз.

НООЫН ТУШААГДАНА

Республикын ажахынуд түрэндэ хонидой нооно худалдаха түсөөб амжалтатыйгаар дүүргэжэ байна.

Түнхэнэй, Кабанскын аймагуудай колхоз, совхозууд түрэндэ нооно худалдаха жэлэйнгээ түсөө үлүүлэн дүүргэхдэй. Бурад, ороймнай эд хэрэгтэйгээр кооперацин пункта бүхүдөө 34,3 мянган центнер ноонон агажа, Улаан-Удын нооно болбооруул-

гын фабрикада ашажа абуулагдаа.

Түрэндэ нооно худалдаха түсөө, уялгада илангала Загарайн, Бэшүүрэй, Захаминий, Улаан-Удын, Сэлэнгын, Ахын, Хорин аймагууд һайнаар дүүргэнэ. Тэжээр томо хонидоо хайшжа дүүргээд, тулгын, үбэ жэлэй хурягдай нооно абаһа.

Д. КОЛМАКОВ.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ
Ч. Г. ШАНЮШКИНАДА РСФСР-эй габыяата артистын хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай
Совет искусствын талаар габыяатай байһанайн түлөө Бурядай АССР-эй «Байкал» гэжэ дуу, хатарай ансамблин солистка Чимит Григорьевна Шанюшкинада РСФСР-эй габыяата артистын хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Турүүлгшэ М. ЯСНОВ
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь Х. НЕШКОВ.
Москва, 1967 оной августын 7.

Н. К. КРУПСКАЯГАЙ НЭРЭМЖЭТЭ МЕДАЛЬ
Манай ороной эрхим багшачарта, педагогическа наукин ажал абуулагшадта, арадай гэгээрэлэй органуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ жэл бүхэндэ баруулагдада болохо медаль гүрэнэй ажал абуулагша, элитэ ехэ совет педагог Н. К. Крупскаягай нэрэмжэтэ медаль гэжэ нэрлэгдэһэн байна.
Медаль тухай дуримы СССР-эй Гэгээрэлэй министрествын коллегии баталаа. Медалини ноур таллада Надежда Константиновнагай дүрэ тобылгон һиллэгдэнхэй. «Нуралсал ба коммунист хүмүүжүүлгэдэ габыяатай байһанай түлөө» гэһэн үгэнүүд медалини ара талдаань тобылгон үзэгүүдээр бэшэгдэнхэй.
Н. К. Крупскаягай медалаар шагнаха тухай зууршалганууды ороной хүүгэдэй саадууд, хургуулинууд, дээдэ хургуулинууд, науна эмхи зургаанууд хэжэ эрхэтэй.
(ТАСС-ай корр.).

УЗБЕК ХАНИНАР БАЙН ЯБАЖА БУСАГТЫ!
Узбекистанай соёл культурын ба искусствын һайндэр Москвада боложо дүүрбэ. Неделлин турша соо нислэлэй театрнуудай сценууд дээрэ артистууд бондэһингөө шадбарине харуулаа. Москвагай-хидай дуратай дуунуудай аялгатууд эздэлээ. Айналд предариягинуудта ошоо, нислэлэй соёл культурын ажал абуулагшадтай, олонитын түлөөлэгшэдтэй, уран сохёболшодтой, уран зураашадтай, киногой хүдэлмэрилэгшэдтэй уялгалганууды хээ. Зүүн зүгтэ бүтээгдэһэн ковер—нарата республикын искусство хэдэн олон мянган москвалыхидай анхаралые талта.
Августын 7-до Казанка вокзал дээрэлдэ хүндэтэ айшлада москвалыхид мордохуудаа. Тэднэдэ һайн ябахые, эрхбон байгуулыи аялгада шэнэ амжалтанууды туйлахые хүсэхын тулада Москвагай искусствын талаар ханинарын, предариягинуудай хүдэлмэришэд эндэ эрхэн байна.
(ТАСС).

„СОКОЛЬНИКИ“ АЙЛШАДЫЕ УРТАХААР ВЭЛЭДХЭНЭ
„Одежда-67“ гэжэ уласхоорондын выставкэ
Москва городской «Сокольники» культурын ба амаралтын паркын выставкын городо «Одежда 67» гэжэ уласхоорондын выставкын августын 22-то нээгдэхэдэ, дэлхийн 26 оройной гүрэнэй тугууд намайлаха юм. Энэ выставкэдэ Советска Союзай 400 гаран предарията ба организаци, ханин ороонуудай мянга гаран фирме хабадаха юм.
Энээн тухай выставкын директор А. К. Павленко августын 7-до болоһон пресс-конференци дээрэ журналистуудта мэдээсэ.
Выставка СССР эхэнэрэй, эршүүлэй ба хүүгэдэй хубсаһанай шэнэ шэнэ модельнуудые, хубсаһа эсхэдэг, өдөг, гоёлдог, мүн оёһон хубсаһан болон трикотажна зүйлнуудые зөөдэг, хадагалдаг, эмхидхэн багсалдаг машинууд бэлон технологическа түхээрлэгүүдые харуулаха байна.
Энээн тухай выставкын директор А. К. Павленко августын 7-до болоһон пресс-конференци дээрэ журналистуудта мэдээсэ.
Выставка СССР эхэнэрэй, эршүүлэй ба хүүгэдэй хубсаһанай шэнэ шэнэ модельнуудые, хубсаһа эсхэдэг, өдөг, гоёлдог, мүн оёһон хубсаһан болон трикотажна зүйлнуудые зөөдэг, хадагалдаг, эмхидхэн багсалдаг машинууд бэлон технологическа түхээрлэгүүдые харуулаха байна.
Болгари, Венгри, ГДР, Польшо, Румыни, Чехословакия, Югославия олон һонин юумэнүүдые асаржа, Австрин, Англин, Италин, США-гай, Финляндиян, Японой болон бусад ороноудай томо фирмүүд элдэб олон зүйлнуудые харуулаха байна. Москвада бэлохо уласхоорондын выставкэдэ Монгол Арадай Республика, Инди, Австрали ба бусад хэдэн орон анха түрүүлжэ хабадаха юм.
Хубсаһа оёлтодо саашанхи техникска дэбжэтэ хангаха замуд тухай совет ба ханин эрдэмтэй, мэргэжлэтд выставкын үзэ лекци ба элидэлнуудые хэжэ юм.
Выставкын үелэ В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Спортын централяста стадионой ордон соо Москвагай модонудай уласхоорондын нэгдэхэ фестиваль болохо.
(ТАСС).

КПСС-эй ОБКОМДО
Усгэлдэр КПСС-эй обкомдо партин райкомнуудай нэгдэхин секретарнарай зүблөөн боложо үнгарбэ. Энэ зүблөөнэй хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой бюрогой гашүүд, республикын Министруудэй Советэй болон хүдөө ажахын эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд халбадан байна.
КПСС-эй райкомнуудай нэгдэхин секретарнаар нүхэд В. Б. Базаров (Сэлэнгэ), А. А. Бадиев (Зэдэ), К. А. Калашников (Бэшүүр), В. П. Шабагаров (Баргажан), В. К. Возжаев (Загарай), Б. Т. Аюров (Хори), М. Ц. Гармаев (Аха), Б. Д. Ангархаев (Хэжэнгэ) гэгшэд хүдөө ажахын продуктуудые үйлдэбэрилэн абаха, гүрэндэ худалдаха талаар Агууехэ Октябрийн 50 жэлэй ойн хүндэлдэ абанан социалист уялгануудай хэр зэргээр дүүргэжэ байһан тухай зүблөөн дээрэ мэдээсэл хэһэн байна.

Республикын колхоз, совхозуудта тэжээл бэлдэхэгдэжэ байһан тухай
1967 оной августын 5-най мэдээн

Аймагууд	Сабшалангай ажахы (процент)	Хүдөө бэлдэхэ (центнер)	Дарагдахы (тонно)	Нарин хата тэжээл (тонно)
Баргажанай	16	4752	400	—
Бэшүүрэй	51	5118	874	727
Зэдын	30	2207	500	97
Ярууны	10	845	1197	223
Загарайн	28	2445	236	72
Захаминий	34	5392	5371	9
Кабанскын	55	5173	32243	—
Прибайкалин	42	1597	13078	—
Хэжэнгын	16	950	7258	184
Хяагтын	33	4314	1384	—
Мухар-Шөбөрэй	31	3896	1204	911
Сэлэнгын	30	3083	1264	—
Түнхэнэй	49	4555	8012	540
Ахын	27	494	—	—
Улаан-Удын	38	3484	878	660
Хорин	16	1400	1322	25
Хойто-Байгалай	4	—	—	—

ДАНШЬЕ ӨӨДЭГҮЙ

Илшад Салаанай совхозой хүдэлмэрилэгшэ комитетэй түрүүлгшэ Максим Даржаевтай уулһан үбэ хурялгын хэр яажа байһан тухай хөөрлөбэйди.
— Энэ жэлдэ совхозоймнай ажал адууна малда бардам түрээд үбэ тэжээл бэлдэхэ гэжэ бүхы хүсэл оролдожогдэ гарчэ хүдэлжэ байна. Үбнэдэй ажал айнаар эмхидхэнэ, тэднэй дунда социалист мурсысөө, үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэ, түгээ тэрэ хөөрөө юм.
Тингэжэ хэлэһээрнэ бодоходо, үзэгдөөр совхоздо эвнэ бүтээхэ тон эршэмтэйгээр хүдэлжэ. Үбнэ ехээр, шанар һайнтайгаар ашажа байгаа ха юм гэжэ һааргала бэлэй. Теэд бодото байдалы харахда, дан тинмэшые һайн гэжэрхэхэ юмэн үгы байба.
Дарад үзэл даа. Июлини 31, августын 1-нэй үдэрнуудтэ энэ совхозой Харьяануудай отделение Карьяан гэжэ газарта хүдэлдэг нэгэ эвнэдэ хүрэгдэди. Тус эвнэдэ үбэ хурялгы үелэ хамта 17 хүн хүдэлжэ гэжэ

саарһан дээрэ аржатар бэшээтэй. Үнэндөө энэ тэдү хүн худалдэгүй. Тэрэнһээ уламжалан эвнэгоойхидой хэһэн ажалыные ахи. Жэшээлхэдэ, бүхүдөө 150 гектар сабшалангай ногоо сабшажа абаха аад, мүнөө хүдэлжэ ахилтээр хори гары холнобыше, 50 хүрэхэгүй гектар газарай үбэ унагаагаа нэрэтэй. Хөрбөө сашадаа энэ инзараа мэлхэйн ажалланал аалин хүдэлжэ байбал, бүхы үбнээ саһанай орохо болотор сабшажа, хурялажа абахань бэрхэтэй болохол. Һүүлэй үелэ бага зэргэ хура бөрөн орожо, үбэ хурялгы зарим тэдү хаатуулаа гээди. Теэд хура хажуураар үбэ сабшаха арга боломжо аһала байгаа ха юм. Тингэбэшье һүүлшын арбан хоног соо энэхин гар хажуурһан бүхэн оройдоо 92 соото сабшаа. Энэмнай даншые өөдөгүй.

Юун дээрэнэ иймэ ушар тохёолдооб? Эвнэгоой ажал ачаада нигэжэ түрүүлһээ уршагуйдөөб гэгһэн асуудал гарана.
Манай ханахда, нэн түрүүн отделение хүтэлбэрилэгшад (архилгашы нүхэр Занданов, партин организацин секретарь нүхэр Лопсонов) үбнэдэ орохоһоо урил энэ эвнэ даажа хүдэлхөөр эрмэлзэлтэй, ажалыные эмхидхэжэ шадахаар таатай һайн хүниие оложо табяагүй. Юуб гэхэдэ, үбнэдэ ороһонһоо хойшо энда эвнэ даагдахда гурба дахин һалдэгдэ. Эвнэ даагдахда һай болотор Г. И. Холкин хүдэлжэ байһанаа, мүнөө баһал болсон.

— Юрэдөө битнай наһатай хүн гэжэб, эвнэе хүтэлжэ ар-гамни үгы, болсон. Эвнэе даагдажэ гэжэ зөбөнөөр, косилкада һуугаад, үбэ сабшамни дээрэ, — гээд тэрэ хэлэнэ.
Тингээд эвнэе дааха хүнэй олдохоо болдөг байхда, идаха-даа тэндэхин тракторна, тарьян ажалай бригадын бригадир Дондок Сотниковто энэ эвнэе хүтэлбэрилжэ гэжэ даалгагдаа. Уялһаар энэмнай гансахан эвнэе хараад байхагүй, баһал олон уялга даабаритай, сүлөө тухагүй алдартай хүн гэһэн. Манай ердэй удэр Дондок Сотников ороо совхозойнгоо контролдэ үбнэдэй хэһэн ажалай арбан үдэрэй үзэхэ хэжэ үгэхэ гэжэ хүтэлһэнхэй һууба. Эвнэгоийнгоо эрдэй хэһэн хэды үдэр худалһан, хэр зэргэ ажал хэһениие өөрөө мэдэхэгүй, энэ тэрэ хүнүүдһээ асууна, лаблана.
Хинан хараха, хүтэлбэрилжэ хүнэй үгы дээрэнэ ажалай журамни үгы, болсон. Эвнэе даагдажэ гэжэ зөбөнөөр, косилкада һуугаад, үбэ сабшамни дээрэ, — гээд тэрэ хэлэнэ.
Тингээд эвнэе дааха хүнэй олдохоо болдөг байхда, идаха-

Алексей Гамзин гурбан жэлэй урда тэе Варуун Сибирин металлургияска заводой түрүүлхын доһыне ашгаллада үгөлсэдэһэн хабаадаһан юм. Мүнөө хоёрдохин домнодо металл хайлуулжа байна. АПН-эй фото.

Уран Зохиолч Хууданаан

ТАНИЛСАГТЫ: Чингис ГУРУЕВ

Олон тоото уншигчид танилцуулга гэж залуу шүлэгч нүүрний 1945 ондоо Хэвжэнгийн аймагтай Хөөрхэ хотод төрөн, мүнөө Ленинградийн театральна институттаа хуража байна.

ЗАЛУУ НАНААН ДУУН

Хара эртүүр—ажал дээрээ, Хүнгэн бэе—эршэ дундаа. Халуун наран элшээ сасаад Хүлхэн зоргоороо адхараа. Ургэн талын сэжээ сооноо Аршаан булаг дэлбэрнэ. Үбсүү сэлин, хүйтэн унаар Ажалай удаа сэнгэнэб. Баяр дүүрэн дуугаа дуулажа, Хэды хүхюүтэй ябагданаб?! Баһаш гоё даа, нотагтаа зундаа Ажаллажа жаргахатай! Элдэн дайдын үнгэ байхан Хаража хуухада ухай даа. Эжэл нүхэди хуугайлаа: Хаанабшээ-эн; ажалдаа-аа! Хүдэр гарай наадан хүүсэд. Бүрхэн норуу тэгшэрнэ.

Хүбүүд бидэнэй нурган дээр Наранай туяа буларна. Баяр дүүрэн дуугаа дуулажа, Хэды хүхюүтэй ябагданаб?! Баһаш гоё даа, нотагтаа зундаа Ажаллажа жаргахатай! Бэргэг хүлгүү баяр зугаа Ямба бэшэл—урматэй даа Бүрхөн бүдсэн нэбшэнэ үлэн. Ямар налгай, аятайб даа. Эндэ тэндэ үүрэй сайтар Инаттаа ябажа, Ажалайдалаа байгуулхаар Бэргэн нойргүй сэнгэнэбди. Баяр дүүрэн дуугаа дуулажа, Хэды хүхюүтэй ябагданаб?! Баһаш гоё даа, нотагтаа зундаа Ажаллажа жаргахатай!

ЗАМАЙ УРЯАЛ

Байгалай эрье... Долгёо нэшэй, Байгал зугаатай нэрвэнэ. Хүбүүд, басагадай Холын замда Гайнине хүсэн даллана. Урны налгай нэбшэнэ үлэн, Урма зориг эршэтэй. Хүлгүй зорингон Зам хүшэр, Хүндшье наа, хорсотой. Одоо яажа Зорилгоо тэдэ Жажуу тээшээ халихаб?! Омог хүлгүү замай урьяал Харюугүй, сэхэл даа. Дандаа хүхюүн Задатай дуунууд—

Хэды зохид, гоёб даа— Сэдэхэлэй дүүрэн баяр Сэнгүүдлэж, Сөнхир агаар соо жэнгирнэ Улам саашаа Ошохо бури, урдахи зам—

Байгал үзэхэлэн сэжээ

Байгаа шэмэгээ дэлгээ.

Совет искусство хадаа совет арабай түүхэтэ замые, тэрэнэй коммунизм байгуулхын түлөө хэдэг баатар ажал хэрэгий, тэмсэ-лье харуулна. Мүнөө шэнэ түхэлэй уран зохёолшод бии болонхой. Энэ уран зохёолшо хадаа шэнэ дэлхэй байгуулгада хабаадалсаха хэрэгий өөрынгөө гражданска уялга гэжэ тоолодог. (КПСС-эй ЦК-гай Тезисүүдтээ).

УШАРАЛТАЙ УУЛЗАЛГАНУУД

Цэдэн ГАЛСАНОВ

Геннадий

Юрий

Михаил

Эршэмтэй гурбан солда

алхална.

Ильичэй нойр манахаар

зэвхэнхэй

Иван Степанович Аверьянов

эндэ нэгэ оннин юумэ наана

хэбэртэй, бидэнэрэй үнийнөө

хойшо хүлээн, тинмэл наа

гамтай комор энедээ одоол

алдаба.

— Байхан оннин ушар бо-

лоо. Сэрэгшэ Валерий Белов

эзлжээтэ харуулаа нүдэндөө

уба гүйлгэнэ эрээ Юун бо-

лооб гэхэдэ. Валерий тэндэ,

Мавзолейн үүдэндэ, эхээ гэнтэ

харажархэ Хүбүүннэй сэрэгтэй

албана юм гэжэ омогорхон

хөөржэ ябадагшье наа. Хаана

алба хэжэ байхан тухайн мэд-

ээ үшөө абажа үрдэггүй бай-

гаа ха. Тээд Ардай ажахан

выставкэдэ айшаар ерэн

аад, Ленин багшын гэгээн дурд-

дэ дохио гэжэ Улаан талмай

эрбээ. Нэрлэгдээдэй солдата

табихан хүшөөнөө эхилээд, нил-

хэн ута эзлжээдэ ябажа. Мав-

золейн үүдэндэ хүрээд, орохо

дээрээ толдоого үргэн гэхээр...

Ухаа алдажархыба, Хүбүүннэй,

Валерийн, байжа бай! Бурхан

хараг бээрээ! Гүйжэ ошоод лэ

хуушуднэ абажа, таалажархи-

ха гэгээрэ, харин ухаанин

нэргэдэ мүнөө болохогүй, таа-

рахагүй гэжэ зүрхөөрөө олбог-

лон байгаа ха Валерид тээд

ямар байгаа гэжэ наанат?

— Тинмэ ушарлууд олон

болодог бол?

— Болдог даа. Хүбүүдэй-

нэгэ эндэ алба хэдэгшэ мэдэ-

нэ эхэ эсэгээр, түрэлхид, нота-

гаарининнэй зорюута эрдэг

ушарууд бии... гэжэ нүхэр

Аверьянов хөөрөөгөө хураана.

Дайнай эгээл хэсүү 1941

онной намар фашист ёнуудтай

Кремлин бөмбөдөхө гэжэ анан

шадлаараа оролдоно байха-

дэ. Кремлин солдауд эрэл-

хэ хатуугаар хүндэтэ харуулаа

сахихаа гадна, галуурлан

дайсангай гайм хайраггүй тула-

сдалхан байха юм. Тингэжэ

олон баатаруудын ами наһаа

үгэн байна. Эсэгэ ороно хам-

гаалгын Агуухэ дайнай үеин

Кремлин харуулдаг баатар-

шуулай дурасхал мүн лэ на-

гинаар хадагалдагана. Урдань

Арсенал гэдэгдэг байһан бай-

шинь сүм нургуули, бөөн та-

мир, соёл болбосоорлодо зорюу-

лагдадаг юм, — гэжэ Иван

Степанович манинэ казармын

нэгэ сонходо дуталүүлээ. Доо-

шоо хагад харамнай, тэндэ,

хуралсалай талмай дээрэ,

Улаан тугта гэгэн үндэр эргэ-

дэ хүртэн тэндэхи частин

сэрэгшүүд жагсаал ёһололой

алхам татасье улам улам на-

рижуулжа, буу зэбсэг бариха,

үргэхэ, табиха гурмуудые да-

хин дахин сомордохуулжа бай-

хань мүн лэ гоёр үзэгдэбэ.

Эдэнэрэй эрхмүүд мүнөө дү-

ниндөө, үглөө үдэртөө удаа да-

раалан харуулаа гарахаа бээ

эзэнэ. Удаань барандаа зэргэ-

шэн жагсажа, клуб тээшээ ал-

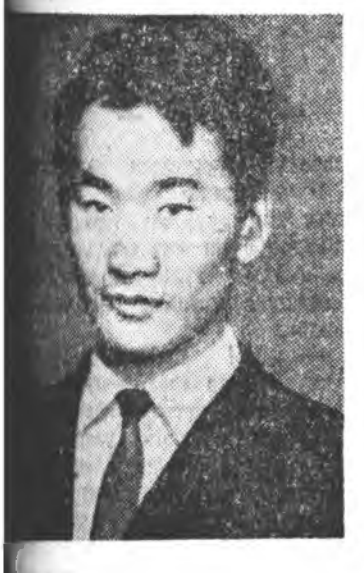
халдан дууладагана:

Хатуу жаданууд наранда

ялана.

Карбин буунууд эмдэмнай

нэнгэнхэй.

СӨНХИР АЛАС

Сөнхир үнгөөр наадажа, Рудин ээрлэгээтэ хизаар, Сэлмэг сэжэн оборхоо Урнал—холье шэртэ, үзэ!— Хүсэл навалын хурсадхажа, Хүсэх гэвншүү дуудана Урны нүдөөр харанаб: Ароун, захгүй алас лэ... Урны баяраар халижа Арагуй зүрхэн—сохисотой), Хүлгүй замда мордожо, Хүсэ шадлаа туршахам. Уш удаан бодолтогүй— Ушэн сэхэ хүсэлэйнгөө Зориг эхэдэ найдажа, Хүшэр бэрхшээл дабажа, Дугаа дүүрэн ябагдаһай?! Хүлгүй зам урьялаа. Хүжэ ногоон дайдаар Сөнхир аласай урьяал соо Сэдэхэлээр омог хүхюүтэй,— Хүсэл наваллаа сэнгүүдлэжэ, Бэбшээ халхинда үлээлгэн, Сэнгүү ябахата гоёл ёһотой!

Д.Н. НОМИНОВ

ХАБАРАЙ ҮДЭШЭ

Хабарай дулахан уужам тала руу, Шэргэнш хархан нүдөөрөө ута харгы руу. Орто мурэнэй эрьсеме зубшалан, Шэвэн ябанаш намдаа дурье. Шэргэнш зүрхым буялана, бэргэнэ.

Отгоргойн мүнгэн мүшэдэй дунахдал, Омогорхон харанаб, нодьмем харгаана. Анхилма байхан үргэн дайлаар Аалихан нэбшээлнэ харбарай халхин. Илдамхан залуухан янаг шамаяа Ирагуу дуугаа дуулахыш уринаб.

«Байгалай заганашад» гэгэн А. КАЗАНСКИИН зураг.

Сентябрь нарада болохо «Советская Россия» гэгэн уран наймаа выставкэдэ табигдаха зурагууднаа.

Ушэн сөнхир хүр саһата налуу Ман добуун дэргүүр хасууриин Ман хубууд торгололсожо наадан байһандал холхонгоо шоб-шон бутайлдана.

Наранай туяа альган дээрээ тодог лэ! Хүсэн түгэс Октябрь тухай дуулалсыт, Мүшэн тодо тэмсэлэй соло дуулалсыт! Агуу Ленинтэй Октябрь асарайга эсэгэнэр,

үндэр удхатай байдаг, Энээндэ ямар гайхал байхаб?! Сулоотэ ажал гэшэ өөрөө дуража, ханалгүй нагнин хүжэгэмтэй, нарага гэжэ поэзийтэй ха юм. Шэнэ байшан гэрэй баригдана, нэршэнэй табигдана тухайда ноз «айн даа, Урбаа баабай!» гэгэн

Угын дулаа хүнүүдтэ үгэхөөр түрөө юм. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай темэдэ нилээд олон шүлэгүүд, мүн поэмүүдые зохёолдонхой. Ноат Мэлэ Самбуевэй энэ ном соо «Баатар зоригтош Агуухэ» гэгэн, дайнай галта шэрүүн үдэр-

Золой хэтэ мүнхэдөө мандахын түлөө Зоней атигалэй түүдэг боложо шатаха! «Эхын зүрхэн», «Ашметнай харуулхаб!», «Унөөн тухай үнэн үгэ», «Түгхэн», «Наһанайм ганса» гэжэ шүлэгүүднэ поэзий бэшэ өөрнэ маяг дүршэл тодоор харуулна.

НОМОЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

ЗАЛУУ ПОЭДЭЙ ТҮРҮҮШЫН НОМ

Агуу сөсөн парти байгуулагша эсэгэнэр, Жаргаланта оройной хойморгоо хуужа анхарыт. Жабхаланта хайндерэй жагсаалда дуулажа гарыт. Хүсэн түгэс Октябрь тухай дуулалсыт, Мүшэн тодо тэмсэлэй соло дуулалсыт! «Эхин дуун» гэжэ шүлэг соогоо поэт арад зонийгоо ээл жаргал тухай дуулаха нимэ үндэр хубида хүртэн шүлэгшын баяр омогорхолоор поэт омогорхон. Энэнь ехэл гэгэн «онгор гэгэ гү, сэхэ сээр сэхэл-хэе гараган, гэрэлтэ дуудахан үг-шүүдээр бэшэгдэн шүлэг: Арад зомой сэдэхэл соогуур тараһан суглуулжа, Хөтөн айлай шанха урда бадархан Халуун наран доро ахилээли дуулажа! Манай поэдүүд ехэнхи шүлэг зохёолнуудаа ажалда зориулжа, ажал тухай бэшэдэг. Арад зонийгоо ажал хүдэлмэрике магтажа, омогорхон байшаажа бөшөн тээ шүлэгүүд холдоо үнэн байхан поэзийтэй,

шүлэгтөө хэлэнэ. Нүхэдэйм барилсаһан байшан угаа таатай. Наһанайнгаа гансатой жаргажа ажаһуу гээд, Гэртэм пеешэн табижа.—Урбаа баабай,— Гал носоожо, утаа заатагүй гаргаһуу гээ. Хирпинсэ олоор дабхасуулаа шабарта зууран, Хирпинсүүднэ байшан соом байшан бодоо гэсэл. Галай дүлме ошолон ууха зуураа, Гал халуугаа хүнүүдтэ үгэхэд пеешэн,— Шэлтэй сонхогүй гөрэй гэр бэшэ байдаг шанги, гал түлэхэ пеешэнгүй гэр баһал анханаа хойшо ольбо дулаагүй, гал гуламтагүй гэр гэгдээг байгаа ха юм. Манай агуухэ орон соо газар бури баригдажал, айлуудые үдэр бури хэды зуугаар, мянаадаар тү-хинуулжал байдаг эдэ гэрнүүдтэ пеешан табихан хүнүүдтэ зориулагдана энэ шүлэгшын илгэжэ дүр-нэ: Үбгөн пеешэншэн тухай энэ шүлэг

нүүдье нануулан ерүүлнэн шүлэг бии. Энэ шүлэгшын бишхан поема гэхэдшье боломоор. Зуун муртэй энэ эхэ шүлэг соо хүнэй сэдэхэл хүдэлгэжэ ехэ үсэтэй мурнууд, уда гүнзгэ үгэнүүд олоо. ...Үнгрэн дайнай үбшэнтэй шарха диллэжэ, шадаагүйл харамтай, Хайран үхилүүдэй үншөрүүлээд, мүнөө илгэжэ Хасхан ошолоб, Санага, шини нарантай. ...Шагна, клубаймнай өндөр дээрнэ ханхилама Шам тухай шүлэгөө Аюшмай ушана. Үгэ бүхэншын дарин утаагаар айлила. Угы нүхэрөө ооголжо, хэнийшье бушана. Дайнда шархатажа бусаал, тэрэ шарханаа наһа дүүрэнгерой тухайда бэшэгдэн хүнэй сэдэхэл сэжын уярма энэ шүлэгшын нимэ мурнуудээр эсэс тээшээ ошоно: Сахилгаандаа зурагтаад үнгрэннэ наһаншын. Бата-аха, Санагархнай зүрхэ сэдэхэлэ холдоо үлдөөд,

Түмэр үүлэдэй үбэртэ Төвринэнэ сахилгаан бутараад, Туулган хүчин мундэртэ Тэсвнгий гаашаа гарааш! Үсэрхэл, зэбүүрхэлэй улаан Үүдэнэй саана шэргэ,— Угы, Шн эрьхэгүйлш гэдэргээ, Үргэлжүүлхэ эхилнэн зама! «Үсэрхэл, зэбүүрхэлэй» ямар тимэ «улаан» хаана байһан ур-хатай үүдэнэй саана шэргэ юм? «Шн эрьхэгүйлш гэдэргээ, үргэлжүүлхэ эхилнэн зама» гэжэ залуу поэдэй байдал ямар нүхэртэ хандые мэдэхээр бэшэ. Диймрүү нилээд олон шүлэгүүдэй номдо ороһонининь харамтай. Мүн баһа номой «Тайгын саһан» гэжэ нэрлэгдэн дээрнэ тайгын саһан тухай шүлэг бөдөрөөд, тинмэ шүлэг олоогүйб? Наһанда ороһон үгэ зохишоогоод, номой нэрэ хэрхэгүйгүи, номой эхин хадаа доктор удхмнэ һайса харуулан байха байгаа гэжэ наһагдана.

Мун баһа номой «Тайгын саһан» гэжэ нэрлэгдэн дээрнэ тайгын саһан тухай шүлэг бөдөрөөд, тинмэ шүлэг олоогүйб? Наһанда ороһон үгэ зохишоогоод, номой нэрэ хэрхэгүйгүи, номой эхин хадаа доктор удхмнэ һайса харуулан байха байгаа гэжэ наһагдана.

ШАНАЛАЛ

Хүжэ Б. ЦЫРЕНДАШИЕВАЙ, үгөн Ц.В. БАДМАЕВАЙ Дуугайн хажуудан ябанхаараа Шамтайгаа үдэн нотагаа би Дуратай гэжээ наһан хүмшнэ Шаналан янажал ябахад даа. Нютаһаал хадамда мордохомни. Хотонһоол мордохо ёһо гэжэ Нюусаханаар юундэ уярабшн?

БОНИРХОЛТОН

Хайр үнэмтэй нэргүүлэх арга асуудлаар эмнэлэгтэй аймаг хэрэгний семинар Хори гэхондо болов. Тус семинар Хори, Хажангийн аймагуудад үйлдвэрлэх, мөнхүүгүүд ажиллуулж, фельшерүүд хабаагдлаа.

Хүннэ эртэйгээ танижа эмнэлэг аргала тухай хэдэн бонирхолтой лекциүүд республикийн ажилууд Молдаванов, Базарон гэгдэх уншаа.

НАЙН АМАРАА

Галуута-Нуурай шахтотривленич профилакторид Сэлэнгийн аймагт 40 гаран малхад арба гаран хонго соо амаржа бусадан байна. Тэднэй зариман энэ байха үедээ электрын элнэ хүсөөр. Хираанай шабарар шабажа, мүн торходо орожо, бие махбоддаа хайжаруулаа, эмнэлээ юм.

ажалай түрүүшүүд Сэлэнгийн сонхонд хаалишад Б. Н. Нимаева, Бураадай АССР-эй депутат Д. Д. Данзалова, Карл Марксын нэрэмжит колхозой гэншүүд Б. Д. Галданова, Р. Б. Нимаева, мүн энэ ажлын хоншод Р. Б. Цыбинов, Р. Э. Доржиев болон бусад олон нүүхэд байба.

Ц. ГОМБОЕВ.

ЖОЛООШОД БОЛОБО

ДосАФ-ай аймагт комитет энэ жалай ахээр мотондистичүүдэй курсэ нээгээ нэн. Тэрэндэ 25 нүүхд буралсажа, автомашинна, мотондист жолоодохо гурим дуримые найн шуудлаа нэн.

Найхан курсантүүд шалгалта бариха, 22 хүндлэй автомашинна, мотондист нотогтаа жолоодохо үнэмшлээг бэлэвэлдэгца.

Б. ЖАМЬЯНОВ

Хори.

МАНАЙ ХҮРШЭНЭРЭЙДЭ

Үбнэ хуряалга түлэг дундаа

Могойтан районий «Роселия» колхозой хоншод жалай өмнөдүгөө хүсөөр үбнэ гэгдэлд бэлэвэлдэг юм. Нилээд мүн андахи ахалагна хоншодо Аер Туулэнов, Валдорж Балданов, Нормо-Цырен Доржиев, Цырен-Жао Будажаловай хүтэлбэрилдэг бригаданууд отара бүхэнэйгөө хоншито 900—900 гаран центнег үбнэ бүрлэж, хоншодо тобир талганаар ондо оруулхтай андаа энэ жалай толгой бүрлөөн 3—3 үдүүтэй килограмм нөөгө хайшалан байна.

Хүдөө бөшгөшгэдэй сьезд

Найшаг Шытэ хотын областийн хүдөө бөшгөшгэдэй 5-дахы сьезд үндэслэгдэбэ. Тэрэн дээр КИСС-эй обкомой хоёрдох секретарь Н. Г. Ревняк хүтөө бөшгөшгэдэй хоншодо асуудлаар бонирхолтой элдхэл хэбэн байна. Элдхэл зүбшэн хэлсэгдээ Агын округой культурын тагальгэ даагна Ж. Доржиев, Шилкин районий «Первомайский» колхозой ахалагна Наашиан Н. Никитова, обкомой промшлелестийн тагальгэ даагна Н. Януриков болон бусад олон нүүхэд үгэ хэлэлэн байна.

Сьездэ дүн хамта 400 хүн хабаажа.

Д.Н. ДОРЖИЕВ.

Догой нотаг.

Совет засагай 50 жэлэй ойдо зориулжа, Рязанин уран зурааша Д. Д. Рыбаков «Земля» колхозой Гавердовэ тохондо уран зурагай выставкэ эмхидхэн байна. Эндэ тэрэнэй 100 гаран зураг, этюдүүд бии. Уран зураашын зохиолнуудта нотагайнь хүнүүд олоор харуулагдана. Тэрэнэй зарим зураг р е с п у б л и к ы н выставкэдэ табигдаха болоо.

ТАСС-ай фото.

ОЙН ХАРУУЛШАН

нигмэстэй жэлэй хүргүүлэ дүүргэжэ эрээд, Романовкада хүдэлхээ ошожо яваа нэн. Тэрэ гэгдэнхээ хойшо арбаад шахуу жэл үргэжэ байна. Гончик-Доржийн дун сэдхэлхэн ой модонтой, нотагайгаа барагшагуй баялтай бүрийн тахирнагуй дүтэ болон.

— Теэд хаана хүдэлхэ хүмийн? Хайшаа ажал агшаа даа? Би үбгэн лэ хүнэй хэжэ хүдэлмэри гэжэ хангайгай. Залуу хүндэ ямар юм бөө... — Хари амар юм, Романовка хүдэлхээ ошохоми даа, — гэжэ Гончик-Доржо аргаахан, түни зангаараа харуусаха.

Тэндэ жэл хүдэлөөд байлаа Гончик-Доржо оорынгоо шадар бэрхэе харуулан байга. Аймагт лесничествын оролдотой хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн гэжэ тоологдоо. Тэрэ үлэнгүй лесничтэй тулалтаар Мужыхын өдлелени эльгэгдээ нэн.

заатагуй дүүргэхэн дамжаа. Нотагайгаа ойн бэлэн улам хайжаруулаа. Тэрэни орондоо бүри хэ аша үрлэн хэрлэхэн түнөө Гончик-Дорж Намлаков үргэлжэ болгожол ябадаг.

Дайнай бүүдээр Яруунын аймагта ой модонтой талгаар хүдэлмэри болон ябуулагдажа байга. Тиммэбээ Гончик-Доржийн хүргүүлэ дүүргэжэ эрээд байлаа, нүүхэлхэн, нотаг зонинь хэ урлагта абахагүй шэнги нэн. Юуб гэхэдэ, ой модонтой хүдэлмэрид гансаа үбгэд хүдэлдэг байга. Залуухан, хорхой набатын хүбүүнэй ой модонтой хүргүүлэ дүүргээд Романовка ошохоор эрээ гэжэ Удасагай зарим хүндэ дуулаха.

— Юрэдөө, ноохой Гончик-Доржоний гүн даа? — Тиммэ, — Шамайл, ойн харуушан болохоон гэжэ харуулаа нэн. Юрэдөө, ноохой дуураа хэн агша бэлэй даа... тэрэндэ алли ой зайгаад лэ яваха хүн гүн даа? — Тиммэ.

Энэ нүүхэрэй гансал ажал хүдэлмэрилөө наалаа табиал. Зинтин ажалда хайша хэрэг хангадалагүй, харин бүхи юмэнлэ эрлэхтэй хабаадалаг. Жэниэлдэ, колхозодо тулалха талаар өмнөдүгөө эмхидхээ, лекци үнэмшэ, мүн бусад хэрэгүүдэй элбэг хэртэй үүсэхэн байхан дээрлээ нотаг зондоо хүндлээтэй юм.

Тэрэ Яруунынгаа ой мэдэжэ хургануудтаа холбоо бэлэвэлдэг хүдэлдэг, үнээтэй лэргүүтэй абадаг юм.

— Юрэдөө, ноохой Гончик-Доржоний гүн даа? — Тиммэ, — Шамайл, ойн харуушан болохоон гэжэ харуулаа нэн. Юрэдөө, ноохой дуураа хэн агша бэлэй даа... тэрэндэ алли ой зайгаад лэ яваха хүн гүн даа? — Тиммэ.

Энэ нүүхэрэй гансал ажал хүдэлмэрилөө наалаа табиал. Зинтин ажалда хайша хэрэг хангадалагүй, харин бүхи юмэнлэ эрлэхтэй хабаадалаг. Жэниэлдэ, колхозодо тулалха талаар өмнөдүгөө эмхидхээ, лекци үнэмшэ, мүн бусад хэрэгүүдэй элбэг хэртэй үүсэхэн байхан дээрлээ нотаг зондоо хүндлээтэй юм.

Гончик-Доржо оорынгоо эрлэм мэдэсэ дээшлүүлхэ гэжэ оролдот. Оорынгоо мэрэгжэлээ олон журналнуудыг захижа уншадаг. Мүн саашада мэрэгжэлээ дээшлүүлхэн тула лээдэ хүргүүлэда бурха хүдэлэнгэй. Энэ зорилгоо

Тэрэ Яруунынгаа ой мэдэжэ хургануудтаа холбоо бэлэвэлдэг хүдэлдэг, үнээтэй лэргүүтэй абадаг юм.

Д. ГАРМАЕВ.

Иерусалимда забастовко болоно

НЬЮ-ЙОРК, августын 7. (ТАСС). «Ехэ Иерусалим» галагт хуви болон гэжэ Израилин засагаархид хуули бусад өмнөхондон Иерусалимт Иорданска секторой араб худалдаа наймаанал ба магазинудай энэ мүнөөдөр забастовко хэжэ эхлээ. Иерусалимт Иорданска хувиин эзэмлэхэ талаар Израилин алба захиргаанай хэдэг ябуулагуудта эсэргүүцэлтэй тэмцэл болгон, энэ забастовко хэдэнэ жэлд Ассоциатейт Пресс агентствын корреспондент энэ гэрлөөдөө мэдэсэнэ.

Городой 2000 магазинуд болон лавкануудай бүхи шахуу энэ үлөөдүүр хэлэлтэй байгаа. Забастовко суу шахуу процентээр урагштай байгаа» гээд корреспондент эсэна.

Городой урлан араб захиргаанай элнэ ехэ түлөөлөгшдөө Израилин засагаархид ороной эдлэб хубинуудта үнэргэгнэ нелсидэ сүлэн эльгэсэн байна. Тэднэй тоодо «Израильда жэргүү ябуулаха хэжэ гэмнэгдэн Иерусалимт губернатор бии.

УРДА ВЬЕТНАМ. Тайнинь провинцидахи сүлөөрэлгын армин сэрэгшэд буудажэ халгаанан американ М-113 гэжэ бронетранспортерой хажууда ерээд байна.

Бумедьенэй хэлэнэн үгэ

АЛЖИР, августын 7. (ТАСС). «Американ империализм хүргэжэ эхилхэн бүхи оронудай дайсан гэжэ шэрлэгдэдэг. Тэрэни дамжэдэг бүхи дэлхэйн капитал — саг үргэлжин аюул болоно» гээд АНДР-эй Революционнө сонелдэй түрүүлэгшэ Бумедьен мэдүүлээ.

Бумедьен Регайгай эелтнэ училищидэ ошожо, богонихон бэлээрэй сэрэгэй бэлэдхэл гаралдаг.

Боливин шэнэ правительство

ЛОНДОН, августын 7. (ТАСС). Шэнэ правительство — гурбан партиин түлөөлөгшдөө бүртгэн хэлн коалиционнө кабинетдэ Боливин президент Рене Баррьевэстэй байгуулаа гээд Рейтер агентствын корреспондент Жа-Нашаа мэдээсэнэ.

Бодото революционнө партиин хүтэлбэрилдэгшэ Вальтер Гевара Арсе галаддын хэрэгүүдэй министрээр, зүүцэй үзэл баримталагч.

Патриодуудай сохилтонууд

ХАНОЙ, августын 7. (ТАСС). Тхайнхын провинцида ябуула хэлэг Урда Вьетнамай сүлөөрэлгын армин отрядуудай сэрэгшэд, партизанууд нүүлэй үедэ тус райондо хэлээтн хэмжээнүүдэ абажа байхан американ болон тунамаршадай сэрэгүүдэй подразделенинүүдэ амжалттайгаар довтолоо.

Имагтал июлиин 20-ноо 22 хүрэтэр патриодууд дайсанай 400 сэрэгэй алба хэгшэдэ, тэрэ тоо-

жа байхан студентүүдтэ хандан үгэ хэлэлэн байгаа.

Нэримжэтэй, эхэ оронно хамгаалхаар ходоодоо элбэнги бэлэн байхынь алжирайхиды Бумедьен урлаа.

«Өөрингөө дайшалхы зашлануудта үлэн сэхэ байдаг революционнө Алжир хаанашы тохбөлдөн, амаршы эээрхэг турчхай ябуулагда хавуу охилог үгээсөөр хөхөдөө бэлэн байна» гээд тэрэ хэлээ.

Баруун Пакистанда үер болобо

РАВАЛПИНДИ, августын 7. (ТАСС). Баруун Пакистанай урда районудта нүүлин ара-араан нагэн үдэрэй турша соо уган эхэ бороо хура ороо. Оронтой түгээдэ үзэгдоогуй ехэ аадаг борсогой ороной дээрлээ ула муранууд үерлөө. Ассоциатейт Пресс өф Пакистан гэжэ агентствын мэдээлэнэй ёшоор, хэдэн тосхон уянда абажа, 150—180 сантиметр гүнзэги улан доро тэдэн арбаад тосхонуд, байрагай, саатарай трестинай, хөлөгтой тариаланууд орон байна. Эдэ районудай олон хүн зон гар байрагуй болон, зөөри хөгшлөө алдаа.

Индонезидэ хүнүүдэ арестовална

ПРИЖ, августын 7. (ТАСС). Индонезийн национальн партиин гурбан удардагшад, тэрэ тоодо урдын премьер-министр Али Састраэмиджойо Джакартада арестовалада. Энээн тухай Индонезийн «Ампер» газетын мэдээлэлд үндэслэн, Франс Пресс агентствын корреспондент дамжуула.

Конгодохи (Киншаса) байдал

БРАЗЗАВИЛЬ, августын 7. (ТАСС). Киншасын радиогой мэдээлэнэй ёшоор, сагаан шарайта хүлэншлэтэй ба Катангийн урдын жандармчуудай бандиудт Букаву город шадарай нотаг руу шурган орохо, удаан хялы алжажа зугадан ошохо гэсэн аад, бираа-гүй. Шрам ба тэрэнэй бандиуд 50 хүнийн бригад, 40 ашаанай машинаар хилин саана гаралха нэлдэг хэбэн байгаа. Габельнэ тэднэй нэлдэлгэ конголез национальн армин отрядут талгалдуулан байна.

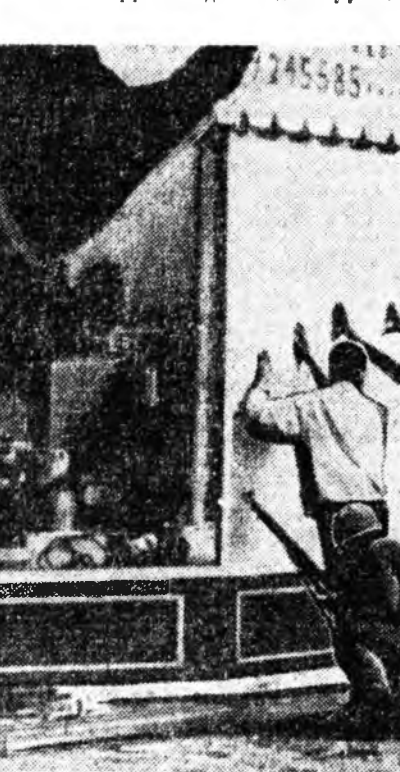
Эзэмлэгшэд зоргоороо ашлалдана

НЬЮ-ЙОРК, августын 7. (ТАСС). Юнайтэд Пресс Интернешнл агентствын корреспондент Иерусалимда мэдээлэнэй ёшоор, Израилин армин солдадууд бүү элбэг хэлэгдэжэ байхан арабуудай гар барины хандаргана. Газа ба Наблус шадарай районудта хэлээтн ябуулагууд хэгдээд болон. Эзэмлэгдэн газар дээр Израилин армин командованин гарбал хуулиин ёшоор ямар нэгэн бүү элбэгшэ олодон гар усадгалдан халгагдаха гэжэ нотаг эндо Израилин засагаархид уридалан хайуулаа.

Каприда түймээ болобо

РИМ, августын 7. (ТАСС). Каприда гарагай 7-до болон угаа ехэ түймэр аралай газарай хахад дээрхи ургамалы 24 часай турша соо бултнэ шахуу усагдаа.

Мэргэжэлтэдэй ханамжин ёшоор аралай газа талынны тухалы нотоон нилэжтэй болжэ хын тула 10 жэлээ бага бөөс сэг хэрэгтэй болохо байна. Имагтал Неапольда түймэр сарагшад, полициин, сэрэгэй алба хэгшэдэй томо подразделенинүүдэй ержэ ябуула хэлээтэй ашаар аралай нүүрин газаруудта түймэрэй дэлгэрэлтэ зайсуулагдажа шадаргадан байна.

США. Дейтот городто орынгоо эрхын түлөө негр хүн зоной хэдэг тэмсэл үргэжэлөөр, Негрүүдэй буналгаа дарахын тулада федерална сэрэгүүд президент Джонсоной захиралтаар Дейтот эльгэгдэнхэй. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: солдадууд ба полициинхид негр залуусуудыг нэгжэжэ байна.

АЛДАРТА ОЙ ЗОРЮУЛНА

Владивосток хотодо үнэргэг «Совет Атас-Дурна» галаг урлагт элбэгнэ выставкэнь өмнөдүгөө, Бураадай уран зураач публичингаа колхоз, совхоз, принти болон бусад эмхидхүүлэ рлаа.

Тэднэр Совет засагай талдэй ойдо зориулалгадан уран залуудыг нарилан бүтээнэ болон бүхөнэй үйлдэбэрин хугалтай руулан ашигмануудыг, стелдье, ажлын туруушүүлэй түлдье, тематическа зурагуудыг зохино.

Жэниэлдэ, Бураадай АССР искусствын габылата ажал гурван К. И. Сергеевэй бригадта Карл Марксын нэрэмжэтэй хотодо хүдэлэн юм.

К. АНДРЕЕВ

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номертэ

Нэ-дэхэ хуудананда: «Агуйн Октябрьин 50 жэлэй ойн хүтэлдээ» гэсэн гарнаг доро нифе мацинууд толилогдонууд. «Улсн темэдэ» гэсэн рубрика доро материал. «Турал орон доторнай» ТАСС-ай информацинууд. Үнэ хурялга тухай репортаж. ТАСС-ай материалнууд.

Хөөрдох хуудананда: КПСС-а Бураадай обкомой секретарь К. М. Продайвода гэшын «Кю министр бүхэн — тэмсэлнэ» гэсэн статья.

Гурбадахы хуудананда: парти болон техникын бонин. АПИ-ай информацинууд.

Дүрбдахы хуудананда: нотагтай бонин. Хилин саанай ерлэн телеграмнууд. Сонослон.

САГАЙ УЛАРИ

Улаан-Улын авиагетанциин мэдээлэнэй ёшоор, мүнөөдөр ресублика доторнай бүрхэгшэг бэл Хойто аймагуудар бороо ороо. Мүн хойнохоо булханаар наажа Хойто аймагуудта 9—14, башта тагуудта 11—19 градус халуун дохо. Улаан-Улаь бүшиндөө 7-үдэртөө 14—16 градус дулаан хаар хүдэлэнэ.

Августын 10—11-нэй үдэртэй бурхэгшэ байха, шинг нойтоон хогуй. Хойто болон баруун урда аймагуудта бүшиндөө 1—6, башта тагуудта үдэртөө 16—21 градус дулаан байхаар багасглана.

Редактор И. И. НИЙБУДИН

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 5454, приёмная — 5493, зам. редактора — 6808, зам. редактора — 62-62, ответ. секретари — 50-52, зам. ответ. секретари — 6676, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности — 61-35, советского строительства и быта — 69-50, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информация — 34-05, общественная приёмная — 56-32, машинный бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61. Гор. Улан-Удэ, типография Управления по печати при Совете Министров Бур. АССР. И-00981. Стр. № 802.